

Vlaams
Parlement

ingediend op **19** (2015-2016) – Nr. 4-I
2 juni 2016 (2015-2016)

Verslag

namens de Commissie voor Onderwijs
uitgebracht door Kathleen Krekels
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende aanpassing
van de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2016

Samenstelling van de Commissie voor Onderwijs:

Voorzitter: Kathleen Helsen.

Vaste leden:

Vera Celis, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester, Kathleen Krekels, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde;

Jos De Meyer, Jenne De Potter, Jan Durnez, Kathleen Helsen;

Ann Brusseel, Jo De Ro;

Caroline Gennez, Tine Soens;

Elisabeth Meuleman.

Plaatsvervangers:

Peter Persyn, Grete Remen, Axel Ronse, Willy Segers, Ann Soete, Manuela Van Werde;

Caroline Bastiaens, Sabine de Bethune, Vera Jans, Katrien Schryvers;

Jean-Jacques De Gucht, Francesco Vanderjeugd;

Katia Segers, Steve Vandenberghe;

Elke Van den Brandt.

Documenten in het dossier:

- 19** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
 - Nr. 2 en 3: Amendementen
 - Nr. 4-A t.e.m. 4-H: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
- 18** (2015-2016) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
 - Nr. 2: Amendement
- 12** (2015-2016) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
 - Nr. 2: Verslag
- 12-A** (2015-2016) – Nr. 1: Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
- 17** (2015-2016) – Nr. 1: Algemene toelichting
 - Nr. 2: Toelichtingen per programma
- 20** (2015-2016) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

INHOUD

I.	Inleidende uiteenzetting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs	4
1.	Toelichting bij het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016	4
1.1.	Algemene situering	4
1.2.	Bijstellingen in functie van de aangepaste technische parameters ...	4
1.3.	Asiel.....	6
1.4.	Besluit.....	7
2.	Toelichting bij het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2016.....	7
2.1.	Algemene situering	7
2.2.	Afdeling 1. Investeringsmiddelen hogescholen – aanpassing bedragen naar aanleiding van overdracht.....	8
2.3.	Afdeling 2. Sociale toelage hogeronderwijsinstellingen – aanpassing regelgeving	8
2.4.	Afdeling 3. Verdeling middelen hogere taalvereiste NT2 voor schooljaar 2016-2017.....	8
2.5.	Afdeling 4. Begrotingsfonds Departement Onderwijs en Vorming – verbreding van de projectenscope.....	8
2.6.	Afdeling 5. Fonds Dienstverlening AHOVOKS	9
2.7.	Afdeling 6. Aanpassing timing indiening begroting.....	9
2.8.	Afdeling 7. Aanpassing timing indiening jaarrekeningen.....	9
II.	Bespreking.....	9
1.	Vragen en opmerkingen van de leden	9
1.1.	Tussenkost van Jos De Meyer	9
1.2.	Tussenkost van Steve Vandenberghe.....	9
1.3.	Tussenkost van Jo De Ro.....	10
1.4.	Tussenkost van Koen Daniëls.....	11
1.5.	Tussenkost van Tine Soens.....	12
1.6.	Tussenkost van Ann Brusseel.....	13
1.7.	Tussenkost van Kathleen Krekels	13
2.	Antwoorden van minister Hilde Crevits	13
3.	Slotreplieken	20
III.	Indicatieve stemming over de aanpassing van de uitgavenbegroting 2016 .	21
	Gebruikte afkortingen	22
	Bijlagen: zie dossierpagina van dit document op www.vlaamsparlement.be	
	Bijlage 1: Overzicht van de onderwijsuitgaven in het kader van de asielcrisis	
	Bijlage 2: Evolutie personeelsaantallen centrale diensten beleidsdomein Onderwijs en Vorming	
	Bijlage 3: Overzicht budgetlijn specifieke projecten lerarenopleiding	

De Commissie voor Onderwijs besprak op haar bijeenkomsten van donderdag 26 mei 2016 en donderdag 2 juni 2016 de haar toegewezen elementen van het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 19/1). De aanpassing van de uitgavenbegroting werd besproken in samenhang met het onderwijshoofdstuk van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2016 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 764/1).

De besprekingen werden op de laatstgenoemde datum afgerond met een indicatieve stemming over alle aan de commissie toegewezen elementen van de aanpassing van de uitgavenbegroting 2016 en een stemming over de artikelen van het hoofdstuk 7. Onderwijs evenals de daarbij horende inwerkingstredingsbepalingen van het decreet houdende bepalingen tot aanpassing van de begroting 2016.

De in het verslag vermelde bijlagen zijn terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

I. Inleidende uiteenzetting door Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs

Gezien de inherente band tussen de beide ontwerpen van decreet zal minister *Hilde Crevits* achtereenvolgens de aanpassing van de begroting 2016 en het daarbij horende programmadecreet toelichten.

1. Toelichting bij het ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016

1.1. Algemene situering

Bij de aanvang van haar uiteenzetting benadrukt de minister dat de hoofdbedoeling van een begrotingscontrole erin bestaat om de parameters en de kostendrijvers die bij de initiële begroting zo goed mogelijk werden geraamd, opnieuw in te schatten op basis van de meest recente beschikbare gegevens. Het gaat hier dus uitdrukkelijk niet om een nieuwe begrotingsopmaak, maar louter om een controle van hetgeen eerder was voorzien of ingeschat.

Vandaar ook dat de aanpassing van de onderwijsbegroting voor 2016 hoofdzakelijk als een technische oefening moet worden aanzien. Inhoudelijk zijn er enkele nieuwigheden te melden op het vlak van investeringen in schoolinfrastructuur, middelen voor studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs en de concretisering van maatregelen ingevolge de vluchtelingencrisis. Ze zal op deze drie elementen later puntsgewijs terugkomen.

1.2. Bijstellingen in functie van de aangepaste technische parameters

1.2.1. Indexeringen

De loonkredieten die het systeem van de indexprovisie volgen zijn nog niet ingeschreven op de begrotingskredieten van Onderwijs. De middelen die voorzien zijn voor de overschrijding van de spilindex van mei 2016, die concreet een stijging van de lonen vanaf juli 2016 inhoudt, zijn voorlopig nog op een algemene centrale provisie bij het Departement Financiën en Begroting ingeschreven.

Volledigheidshalve geeft de minister nog mee dat deze regeling voor alle beleidsdomeinen geldt.

De loonkredieten buiten de indexprovisie zijn aangepast aan de raming van de evolutie van de gezondheidsindex, die in 2016 door het Federaal Planbureau opwaarts is bijgesteld, hetgeen zich ook vertaald heeft in de begrotingsinstructies. Na verrekening van de federale maatregel waarbij eenmalig een indexesprong wordt toegepast, worden deze loonkredieten geïndexeerd aan 0,55 percent. Voor de niet-loonkredieten blijft er geen indexering voorzien.

Zoals gebruikelijk bij een begrotingsaanpassing zijn een aantal onderdelen van de onderwijsbegroting gescreend en waar nodig aangepast aan de veranderde technische parameters. Die aanpassingen zal de minister nu verder toelichten.

1.2.2. Departement Onderwijs en Vorming

Wat het Departement Onderwijs en Vorming betreft gaat het over een aantal kredietverschikkingen. De belangrijkste is deze in het kader van het dossier regularisatie van de arbeidsplaatsen van de gewezen DAC'ers van de vrije internaten vanaf 1 september 2016. Het gaat hier in 2016 over 1,8 miljoen euro, waarvan het grootste deel wordt overgeheveld vanuit het beleidsdomein Werk.

1.2.3. Agenschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)

In het basisonderwijs leidt de actualisering van de verschillende loonparameters (onder meer aantal BFT's, vergrijzingscoëfficiënt, tbs voorafgaand aan het rustpensioen) ertoe dat er in totaal 47 miljoen extra wordt geïnvesteerd op niveau van de lonen. Hiervan wordt 34 miljoen euro toegeschreven aan de sterkere stijging van de leerlingen en de BFT's dan initieel ingeschat zodat de reguliere omkadering en de OKAN-omkadering toeneemt. De minister benadrukt dat het hier wel degelijk om extra investeringen gaat.

Daarbovenop wordt ook nog eens een extra omkadering van 0,4 miljoen euro voorzien voor anderstalige kleuters die na 1 februari 2016 instappen op basis van een extra telling op 1 juni.

Minister Crevits stipt daarbij tevens aan dat ook de middelen voor de verlenging van de pre-waarborgregeling zijn voorzien in de lonen. Er gaan dus geen budgetten verloren als gevolg van het verschuiven van leerlingen van het buitengewoon onderwijs naar het gewoon onderwijs.

De screening van de lonen secundair onderwijs resulteert in supplementaire middelen voor een totaal bedrag van 32,679 miljoen euro. De belangrijkste beweging hierin is de 41,6 miljoen euro extra door de toename van de reguliere omkadering en de OKAN-omkadering ingevolge een actualisatie van het aantal leerlingen en het aantal BFT's.

Door het bijkomend aanbod OKAN wordt ook nog eens 2,6 miljoen euro extra ingeschreven voor de omkadering vervolgcaches.

Zowel in het basis- als in het secundair onderwijs wordt dus meer geïnvesteerd dan voorzien in de initiële begroting voor 2016, benadrukt de minister.

Ook de werkingsmiddelen stijgen lichtjes met 412.000 euro. Die stijging is voornamelijk het gevolg van de juiste raming van de natuurlijke afvloei van het meester-, vak- en dienstpersoneel.

Als men kijkt naar de beleidskredieten schoolinfrastructuur, dan bedragen die na deze begrotingscontrole 353 miljoen euro. Ook hier is er dus sprake van een positieve bijstelling die zich situeert op het niveau van de verlaging van de btw voor scholenbouw van 21 naar 6 percent. Een deel van de btw-winst uit zich in een stijging van het beleidskrediet. Een ander deel leidt niet tot een stijging van het krediet op zich, maar houdt wel in dat er met het ingeschreven krediet op het terrein meer scholen gebouwd kunnen worden. Aangezien de minister hierover op de commissiebijeenkomst van 12 mei 2016 reeds uitgebreid toelichting heeft gegeven, zal ze zich nu beperken tot deze algemene duiding (*Vragen om uitleg* VI.Parl. 2015-16, nr. 1764).

Daarnaast is het zo dat ook vanuit de middelen van het Klimaatfonds een nieuwe investeringslijn richting scholenbouw zal worden opgezet. Deze middelen bevinden zich technisch nog binnen het Klimaatfonds. Over de gehele periode 2016-2019 gaat het voor Onderwijs over 54 miljoen euro. Dus vier jaar na elkaar 13,5 miljoen euro, waarvan ook al een deel in 2016.

1.2.4. Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen (AHOVOKS)

Naast de bijkomende middelen van 7,1 miljoen euro voor de indexering van het loongedeelte, is er ook een beleidsmaatregel genomen in het kader van de sociale toelage voor de hogescholen en de universiteiten.

Ten eerste wordt de in de formatie voorziene generieke besparingsinspanning met betrekking tot de stuvo-middelen gemilderd van 5 percent tot 2 percent. Ten tweede wordt de opstap van 1 miljoen euro, voorzien in het decretaal vastgestelde groeipad voor de universiteiten, nu ook toegekend. Voor de reglementaire vertaling hiervan verwijst de minister naar het programmadecreet bij de begrotingscontrole.

Met betrekking tot het volwassenenonderwijs moeten er bijkomende werkingsmiddelen ter ondersteuning van de verhoogde taalvereisten NT2 kunnen worden toegekend voor de periode september-december 2016. Daarvoor wordt supplementair 457.000 euro ingeschreven in de begroting. Voor 2016 is er zo in totaal voor lonen en werking 10 miljoen euro beschikbaar.

Ook bij de studietoelagen is er sprake van een stijging. Op basis van de nieuwe inschattingen wordt het budget opnieuw verhoogd met 2,8 miljoen euro. In totaal is er daardoor al 169 miljoen euro voorzien. Voor de duidelijkheid laat de minister daarbij nog opmerken dat het totaal beschikbaar krediet voor studietoelagen de som is van het basiskrediet en het krediet ingeschreven op het fonds. Bij studietoelagen gaat het om een open-endregeling, waarbij bij elke begrotingsronde de beschikbare kredieten zo goed mogelijk geraamd worden.

Spijts alle klachten over besparingen, is er in deze begrotingscontrole dus enkel sprake van bijstellingen in plus.

1.2.5. Onderwijsinspectie

Bij dit deel van de onderwijsbegroting zijn er geen significante wijzigingen.

1.3. Asiel

De minister stelt een tabel ter beschikking, waarop is aangegeven wat er qua asiel allemaal voorzien is aan uitgaven (bijlage 1). Daaruit blijkt ook dat de goede begeleiding van vluchtelingen vanuit Onderwijs in 2016 wordt ondersteund met een budget van afgerond 42 miljoen euro. Daarvan zit 15,7 miljoen euro

reeds vervat in de kredieten Onderwijs op basis van het zogenaamd constant beleid. De rest van het asielbudget (26,2 miljoen euro) wordt beschouwd als eenmalige middelen 2016. Daarvan staat al 20,6 miljoen euro ingeschreven op de kredieten Onderwijs en staat 6,2 miljoen euro ingeschreven op een algemene provisie Maatregelen Asielcrisis bij Financiën en Begroting.

Zoals gezegd is 15,7 miljoen euro vervat in de lonen op basis van het zogenaamd constant beleid en wordt dus ook aanzien als een automatische kostendrijver. De uitsplitsing hiervan is eveneens terug te vinden in de hoger genoemde tabel. Maar ook hier dus niks dan bijstellingen in plus. De minister somt kort nog even de betrokken maatregelen op. De extra leerlingen asiel geven een rechtstreeks effect op de lonen basis- en secundair onderwijs ten belope van 12,6 miljoen euro. Er wordt een extra omkadering voorzien voor anderstalige kleuters die na 1 februari 2016 instromen, en dit ten belope van 419.000 euro supplementaire middelen. Door de aangroei van het aantal anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs ingevolge de toename van het aantal vluchtelingen, wordt de toelage OKAN verhoogd met 65.000 euro. Het extra budget voor de specifieke uren-leraar vervolgschoolcoaches bedraagt 2,6 miljoen euro in 2016.

Qua eenmalige middelen is 26,2 miljoen euro voorzien. Daarvan was 20 miljoen euro al ingeschreven voor een aantal maatregelen. Die worden doorgetrokken naar de budgetcontrole 2016 toe. Het gaat om 18,5 miljoen euro voor extra NT2, 1,1 miljoen euro voor schoolinfrastructuur (modulaire units) en 200.000 euro voor NARIC om de gelijkwaardigheid van buitenlandse diploma's en getuigschriften te toetsen. Daarnaast is ook nog voorzien om 6 miljoen euro vanuit de algemene provisie voor asiel via herverdelingsbesluit aan de kredieten Onderwijs toe te voegen. Diverse initiatieven worden daarmee betoelaagd. Scholen krijgen 950 euro extra per anderstalige nieuwkomer jonger dan vijf jaar en per kleuter met de thuistaal niet-Nederlands. De kostprijs hiervan wordt voorlopig geraamd op zo'n 5 miljoen euro. Op de provisie is daarnaast ook een extra budget voorzien voor bijkomende NT2-projecten. De bijkomende budgetbehoefte voor deze initiatieven wordt geraamd op respectievelijk 258.000 euro in de centra voor volwassenenonderwijs en 107.000 euro in de universitaire talentcentra. Tot slot worden ook de vervoerskosten door Vlaanderen terugbetaald aan de inrichter van leerlingenvervoer voor de vluchtelingen. De minister wijst dienaangaande op het akkoord met de federale overheid. Vanuit de eenmalige centrale provisie asiel is reeds 306.000 euro overgeheveld naar het Departement Onderwijs en Vorming.

1.4. Besluit

Op het einde van haar toelichting bij de belangrijkste aanpassingen aan de uitgavenbegroting voor 2016 op het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, herhaalt minister Crevits nogmaals dat het grotendeels gaat om de actualisering van de eerder gebruikte parameters. Deze levert een niet onaanzienlijke extra budgettaire ruimte, ten belope van 83 miljoen euro, op ten aanzien van de begrotingsopmaak 2016.

2. Toelichting bij het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2016

2.1. Algemene situering

Minister Hilde Crevits licht daarna het ontwerp van programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2016 toe. Ook de meeste bepalingen van dat ontwerp van decreet kunnen veeleer als technische correcties worden beschouwd. Daarnaast omvat het ook een aantal, hoger reeds aangehaalde, beslissingen van beleidsmatige aard. Zo onder andere de mildering van de besparingen op de stuvo-

middelen en het verder uitvoeren van het groeipad voor de sociale toelagen. De minister vermeldt in dat opzicht ook de verlenging met een schooljaar van de NT2-middelen en de flexibele verdeling ervan over de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor basiseducatie.

Ze overloopt daarna meer in detail de artikelen die zijn opgenomen in het onderwijshoofdstuk (hoofdstuk 7) van het ontwerp van programmadecreet.

2.2. Afdeling 1. Investeringsmiddelen hogescholen – aanpassing bedragen naar aanleiding van overdracht

Artikel 13

Naar aanleiding van de overdracht van de campus C-Mine van UC Limburg naar LUCA School of Arts worden de basisbedragen van de investeringsmachtigingen voor deze instellingen gewijzigd. Dat impliceert een beperkte aanpassing van de bedragen in de Codex Hoger Onderwijs.

2.3. Afdeling 2. Sociale toelage hogeronderwijsinstellingen – aanpassing regelgeving

Artikelen 14 tot en met 18

In verband met de studentenvoorzieningen worden een viertal initiatieven doorgevoerd. Vooreerst wordt de opstap (ten belope van 1 miljoen euro), voorzien in het decretaal groeipad voor de universiteiten, toegekend. Tweedens wordt de bij de formatie voorziene generieke besparingsinspanning 2015 met betrekking tot de stuvo-middelen gemilderd van 5 percent naar 2 percent. Derdens wordt de bevriezing van de middelen 2016 op het niveau van deze van 2015 voor de universiteiten opgeheven. En ten slotte wordt de berekeningswijze bij de verdeling van de sociale toelage voor de universiteiten aangepast, zodat ze identiek wordt met die van de hogescholen. Al deze aanpassingen aan het budget voor studentenvoorzieningen vergen eveneens aanpassingen aan de Codex Hoger Onderwijs.

2.4. Afdeling 3. Verdeling middelen hogere taalvereiste NT2 voor schooljaar 2016-2017

Artikel 19

Het volgende artikel heeft betrekking op de NT2-middelen. Ingevolge de toepassing van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid zijn de taaleisen hoger gesteld. De flexibele regeling voor de verdeling van de extra middelen NT2 wordt nu verlengd tot en met het schooljaar 2016-2017. Ook artikel 196quater van het decreet Volwassenenonderwijs wordt in deze zin aangepast.

2.5. Afdeling 4. Begrotingsfonds Departement Onderwijs en Vorming – verbreding van de projectenscope

Artikel 20

De scope van de uitgaven- en inkomstzijde van het begrotingsfonds van het Departement Onderwijs en Vorming wordt uitgebreid. De minister preciseert dat voor de ontvangsten en uitgaven van het fonds voortaan niet enkel Europese en internationale projecten in aanmerking komen, maar ook Belgische projectmiddelen.

2.6. Afdeling 5. Fonds Dienstverlening AHOVOKS

Artikel 21

Dit artikel betreft louter een technische correctie aangaande de naamswijziging van het fonds Dienstverlening AKOV in het fonds Dienstverlening AHOVOKS.

2.7. Afdeling 6. Aanpassing timing indiening begroting

Artikelen 23 en 24

Via deze artikelen wordt de datum voor de indiening van de begroting van de hogescholen en universiteiten aangepast om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen in het kader van het Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen.

2.8. Afdeling 7. Aanpassing timing indiening jaarrekeningen

Artikel 25

Ook het laatste artikel van het onderwijshoofdstuk is een technische correctie. Deze behelst dat de datum voor indiening van de jaarrekeningen van de hogescholen en universiteiten wordt aangepast om te voldoen aan de rapporteringsverplichtingen in het kader van het Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen.

II. Bespreking

1. Vragen en opmerkingen van de leden

1.1. Tussenkomsst van Jos De Meyer

Jos De Meyer vindt het belangrijk dat de open-endfinanciering van kleuter- en leerplichtonderwijs overeind blijft. Eindelijk is de regularisatie van DAC'ers in de internaten gerealiseerd. Hoe anticipeert de begroting op de artikelen in OD XXVI over de in het M-decreet voorziene pre-waarborgregeling voor het basis- en secundair onderwijs? Verder treedt hij bij dat Onderwijs – zowel de scholen als het Departement – op een bijzonder sterke manier zijn verantwoordelijkheid heeft opgenomen ten aanzien van de asielproblematiek. Hij onderstreept de verhoging van de middelen voor studietoelagen met 2,8 miljoen euro en de verdere inzet op infrastructuur. Tot slot kijkt hij uit naar de begrotingsopmaak 2017 voor wat mogelijk zal blijken in het licht van de blijvende zorgen van het hoger onderwijs, die door de minister worden erkend.

1.2. Tussenkomsst van Steve Vandenberghe

Steve Vandenberghe vraagt of de overheid met de gedaalde middelen uit het Europees Sociaal Fonds nog kan garanderen dat elke jongere een traject – brugtraject, voortraject, persoonlijk ontwikkelingstraject – heeft. Bestaat het gevaar dat door middelengebrek de toelagen verminderen, terwijl het aantal trajecten toeneemt?

Hij begrijpt dat een tabel is beloofd over de verdeling van de middelen in het kader van de asielproblematiek.

De begrotingscluster inzake het leerlingenvervoer omvat vier punten, waarvan het laatste de kosten voor het pilootproject leerlingenvervoer is. Dienaangaande peilt hij naar de stand van zaken in de uitvoering van de conceptnota Leerlingen-

vervoer, meer bepaald de acties, de regelmatige opvolging en de feedback daarover in de commissie.

Vanwaar de daling van 1,1 miljoen euro in de betalingen voor schoolinfrastructuur?

Kunnen de subsidies die gebruikt worden voor de betaling van lonen in het kader van de projecten gelijke kansen, geïndexeerd worden om de verwachte overschrijding van de spilindex op te vangen?

Met betrekking tot de lonen in de onderwijsbegroting wijst zijn fractie erop dat in 2016 verschillende van de zware besparingsmaatregelen uit 2015 op kruissnelheid komen, zoals de vervanging bij afwezigheid binnen 14 dagen voor herfst-, krokus- en paasvakantie, en vraagt dat cijfermateriaal te blijven bekijken, net als het aanwendingspercentage van 96,57 percent op de globale puntenenveloppe in het secundair onderwijs, de loopbaanonderbreking wegens medische bijstand, waarin de vakantie tussen twee periodes niet langer vergoed wordt, en het feit dat in het secundair onderwijs en het volwassenenonderwijs vervangers van personeel dat uit de puntenenveloppe betaald wordt, hoogstens de salarisschaal van de oorspronkelijke titularis kunnen ontvangen. De sp.a stelt vast dat die besparingen niet worden gecompenseerd. Duidelijkheid over de loopbaan, de werkbelasting, de pensioenleeftijd en de vaste benoeming wordt cruciaal als men nog leerkrachten wil vinden. Hij dringt erop aan goed naar de signalen uit het werkveld te luisteren.

De maatregel voor de telling en de extra omkadering van anderstalige kleuters die na 1 februari 2016 instappen, vindt zijn fractie dan weer positief.

De werkingstoelagen basisonderwijs blijven een grote zorg. Ook daar worden de besparingen niet gecompenseerd. Het water staat de directeurs aan de lippen. Zij moeten door de groeiende instroom zelfs werkingsmiddelen inzetten voor hun omkadering, signaleert men hem. De kwaliteit komt in gevaar, waarschuwt het lid, dat erop aandringt een en ander te blijven bewaken.

Hij vraagt nadere toelichting bij de daling in de middelen voor internaten.

Het is positief dat het bedrag van 26 miljoen euro, dat de minister dankzij de btw-verlaging naar 6 percent niet hoefde te besteden, als machtiging beschikbaar blijft voor infrastructuur. Het lid dringt erop aan de snelle besteding van nabij te bewaken.

1.3. Tussenkomsst van Jo De Ro

Jo De Ro meldt dat zijn fractie de vaststelling onderschrijft dat de aanpassing voor Onderwijs vooral plussen bevat. Verder peilt hij naar de evolutie van de inkomsten uit advertenties bij de gereorganiseerde communicatiekanalen. Heeft de vereffening van vzw EPON een effect op trajecten leren en werken (met betrokkenheid van Welzijn) die nog moeten opstarten? Hoeveel vte zijn er de laatste vijf jaar verdwenen in het Departement Onderwijs en Vorming door besparing en door de fusie van agentschappen en departement?

In het leerlingenvervoer waardeert hij de inzet van middelen voor de professionalisering van busbegeleiders. Komt de 48.000 euro die daarvoor wordt ingezet, voort uit het M-decreet? Ook hij is geïnteresseerd in de tabel over de vluchtelingencrisis. Hij treedt de positieve geluiden over de besteding op het terrein bij, maar men vraagt zich daar af of men ook volgend jaar nog op een beroep zal kunnen doen op die middelen. Zijn ze, met andere woorden, recurrent dan wel

eenmalig? Kan hij een overzicht krijgen van wat Vlaanderen betaalt voor het leerlingenvervoer bij vluchtelingen en wat de federale overheid doet?

Bij de inkanteling van de federale budgetten voor startbanen, formuleert hij de hoop dat deze middelen in de toekomst niet opgaan in de grote onderwijsbegroting, waardoor de projecten feitelijk worden afgebouwd, terwijl toch heel wat kwetsbare jongeren er zelfvertrouwen en scholing uit halen.

Het stemt hem tevreden dat ook sp.a de btw-maatregel voor infrastructuur toejuicht. Wat is de einddatum van de DBFM-projecten die de Vlaamse Regering net voor de paasvakantie goedkeurde? Kan er mogelijk al een overzicht worden gemaakt van die opleveringsdata?

Bij de extra middelen voor NT2 wijst hij op het verslag van de onderwijsinspectie, dat waarschuwt dat een behoorlijk aantal scholen middelen voor de meest kwetsbaren, i.c. anderstalige nieuwkomers, gebruikt voor iets anders. Hij roept de minister op om er samen met minister Homans alles aan te doen dat die middelen worden ingezet voor wie ze dienen.

1.4. Tussenkost van Koen Daniëls

Koen Daniëls feliciteert de minister dat er 83 miljoen euro is bijgekomen voor Onderwijs naar aanleiding van de begrotingsaanpassing. Verder vraagt hij uitleg bij artikel 30 van het ontwerp van begrotingsdecreet. Daar worden middelen van de overdracht van de opleiding Bachelor in de Psychologie overgeschreven van het CVO Provincie Antwerpen naar de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen. Voor zover hij weet is het de eerste keer dat een dergelijke budgettaire problematiek decretaal moet worden opgelost. Wat is de reden hiervoor? Hij is ook tevreden met de effecten van de rationalisatie van de managementondersteunende diensten in de administratie en hij roept op om te kijken of er nog meer mogelijk is op dit vlak.

Ook zijn fractie is verheugd dat de door de btw-maatregel uitgespaarde middelen volledig voor infrastructuur worden ingezet. Een en ander levert natuurlijk wel wat druk op de begroting van de federale overheid op.

Hij wijst erop dat SALK een eigen artikel heeft. Hij vindt dat op zich een goede zaak, maar kan ook andere regio's bedenken die graag een specifiek schoolinfrastructuurproject zouden hebben.

Vervolgens kondigt hij een schriftelijke vraag aan over de verdeling van de middelen over de verschillende projecten gelijke kansen en andere thema's. Het betreft hier twee specifieke begrotingsartikels.

Komt er voor AgODi in 2017 een stevige, maar puur technische daling van de inkomsten voor het startbanenproject Scholen voor Jongeren, Jongeren voor Scholen en voor het startbanenproject Verkeersveiligheid in vergelijking met de voorliggende begroting, waarin de inkomsten van twee jaren, namelijk 2015 en 2016, zijn samengenomen?

Bij de onderwijslonen vindt hij het opmerkelijk dat de vergrijzingscoëfficiënt daalt, hoewel het onderwijskorps onmiskenbaar veroudert. Hoe valt dat te verklaren?

Verder valt hem op dat een nieuw begrotingsartikel ontbreekt dat in middelen voorziet voor de logischerwijze toch te verwachten stijging van het aantal anderstalige kleuters in 2016-2017, mede doordat asielzoekers een permanente verblijfsvergunning krijgen. Hij stelt voor dat het parlement bekijkt of het

initiatief uit oktober 2015 niet moet voortgezet worden. Het lid erkent wel dat de voornaamste vraag dan wordt waar het geld – in 2015-2016 al 5,6 miljoen euro – vandaan moet komen.

Voorts spreekt hij zijn tevredenheid uit over de extra middelen voor de ondersteuning door doventolken.

Hij is ook tevreden met de vaststelling dat er meer gronden en gebouwen worden verkocht die het GO! niet langer nodig heeft voor het eigen pedagogisch project. Anderzijds zou het nog beter zijn als deze preferentieel te gelde gemaakt zouden worden bij andere onderwijspartners in de plaats van bij private verkavelaars. De verhoging van de inkomsten door de verkoop op de private markt is goed, maar misschien moet toch bekeken worden of de gronden en gebouwen in het algemeen niet in onderwijshanden kunnen blijven met het oog op capaciteitsuitbreiding. In dat opzicht ware het misschien interessant eens te inventariseren waar de betrokken gronden precies gelegen zijn.

Het lid is eveneens blij dat het vangnetsysteem voor de schooltoelagen werkt.

Hoe is de impact van de waarborgregeling voor het M-decreet indirect zichtbaar? Staan die middelen nog steeds bij het buitengewoon onderwijs?

Tot slot onderstreept hij dat in tijden van budgettaire krapte centen gebruikt moeten worden waarvoor ze dienen en niet mogen worden afgewend. Hij denkt daarbij specifiek aan anderstalige kleuters en OKAN-middelen. Hij dringt erop aan daarover te waken.

1.5. Tussenkost van Tine Soens

Tine Soens wil weten hoeveel subsidies worden uitgetrokken voor de werking van het VIAA. Wat is de impact van de herschikking van 135.000 euro naar andere beleidsinitiatieven op het begrotingsartikel over beleidsinitiatieven op het vlak van internationalisering van het onderwijs? Waarop heeft de vermindering van 23.000 euro op de werking en toelagen inzake gelijke kansen impact? Ze vraagt in dat verband ook specifiek naar de subsidie voor het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO). Het lage bedrag van 12.000 euro bij de terugvordering van studiefinanciering toont volgens het lid overduidelijk aan dat de studietoelagen nodig zijn en behouden moeten blijven. Wordt er bij de provisies nog altijd een groeinorm van 0,8 percent toegepast?

Artikel 14 van het ontwerp van programmadecreet belooft een toename van de sociale toelagen voor studentenvoorzieningen in het hoger onderwijs van 2,5 miljoen euro. In feite ziet men echter een wijziging door indexering en een aantal kleinere verschuivingen maar vermeldt de toelichting niet de genoemde toename. Zit die nu wel of niet in de begrotingsaanpassing? Wat met het akkoord met de instellingen over de registratie van kansengroepen, waarover de minister eerst duidelijkheid wilde? Mag het lid besluiten dat de beloofde 2,5 miljoen euro toch niet zeker is?

De bijkomende middelen voor hoger onderwijs zijn niet meer dan een onvolledige indexering, want van het bedrag dat daarvoor is bestemd gaat 28.000 euro af voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen en 276.000 euro voor de regularisering van DAC'ers in de vrije internaten. Komen er bij de overschrijding van de spilindex alsnog extra middelen voor het hoger onderwijs?

Het budget voor werking en toelagen inzake studiefinanciering blijft zo'n 4 miljoen onder de realisatie van 2015. Dit noopt tot de vraag of de raming wel voldoende hoog is.

De DAB Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs verwacht 9.740.000 euro inkomsten in 2016, terwijl maar 5.605.000 euro wordt uitgegeven. Het lid concludeert dat de verhoging van het inschrijvingsgeld (die zo'n 4 miljoen euro winst heeft opgeleverd) het algemene beleid van de regering betaalt, terwijl volgens de Raad van State tarieven alleen mogen opgetrokken worden om de levensduur te volgen. Haar fractie vraagt dan ook de inschrijvingsgelden weer te verlagen.

1.6. Tussenkomenst van Ann Brussee

Ann Brussee wijst op de opmerking van de Vlor over het dko. De Vlaamse Onderwijsraad betreurt dat de middelen voor projecten naar de algemene begroting terugkeren. Het lid vraagt om toelichting hierover, met name in het licht van de voorbereiding van het nieuwe Dko-decreet via proefprojecten.

Inzake gelijke kansen wil zij vernemen welke bedragen precies worden uitgetrokken voor het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs en voor çavaria, waarbij zij het belang van het onderwijs onderstreept bij het doorbreken van (gender-)stereotypen. Terzijde wijst ze erop dat er nog steeds getuigenissen opduiken over bedenkelijk gegeven lessen seksuele voorlichting. Zij waardeert dan ook de steun. Onderwijs is onmiskenbaar een van de belangrijkste spelers in de strijd tegen stereotiep denken. In het verlengde daarvan onderschrijft het lid ook de bedenking van de Vrouwenraad dat onderwijs ook roldoorbrekend moet zijn.

Bij andere beleidsthema's dankt zij de minister voor de steun aan de Koning Boudewijnstichting voor vorming en materiaal voor burgerschapseducatie. Zij vraagt meer informatie over het bedrag en heeft dezelfde vraag over de middelen voor de ondersteuning van de lerarenopleidingen. Over welke projecten gaat het hier? Wordt de hervorming daarmee voorbereid? Worden middelen uitgetrokken voor de ontwikkeling van de oriënteringsproef Columbus of om de onderzoeksgroep te ondersteunen?

Tot slot signaleert ze dat het hoger onderwijs haar meldt dat het water hen aan de lippen staat. Hogescholen en universiteiten, respectievelijk vertegenwoordigd door de VLHORA en de VLIR, hebben elk hun problemen en visie, maar de buikriem kan in elk geval niet verder aangespannen worden. Het lid vraagt dan ook aandacht voor hun verzuchtingen.

1.7. Tussenkomenst van Kathleen Krekels

Kathleen Krekels onderstreept de bevindingen van de onderwijsinspectie over NT2 en het OKAN-onderwijs. Ook zij vraagt meer uitleg over de door de Vlor geformuleerde opmerkingen inzake het dko. Afsluitend beklemtoont ze dat haar fractie tevreden is met de voorliggende begroting.

2. Antwoorden van minister Hilde Crevits

In een eerste reactie onderstreept minister *Hilde Crevits* nogmaals dat de onderwijsbegroting 2016, ondanks de door het beleidsdomein Onderwijs geleverde budgettaire inspanningen, bij deze begrotingscontrole nog altijd een groei kent. In vergelijking met de oorspronkelijke begroting stijgen de kredieten namelijk met 83 miljoen euro. In vergelijking met de laatst goedgekeurde begroting voor 2015 is er bij deze begrotingsaanpassing al 204 miljoen euro extra geïnvesteerd. Het is daarmee ook de eerste keer dat de onderwijsbegroting boven de 11 miljard uitkomt.

Er is gevraagd om de extra middelen die vrijgekomen zijn door de btw-verlaging voor de schoolinfrastructuur zo snel mogelijk om te zetten in investeringen. Vanaf 1 januari 2016 genieten de scholen voor hun bouwdoossiers inderdaad het verlaagde tarief van 6 percent, in plaats van de vroegere 21 percent. Deze btw-verlaging heeft dit jaar al een impact gehad op de reguliere middelen voor de scholenbouw. In het najaar zal de minister een stand van zaken geven van de bouwdoossiers.

Ze kan momenteel nog geen duidelijkheid bieden over de realisatiekalender van de zeventien extra goedgekeurde DBFM-scholen. De afgevaardigd bouwheer is immers nu pas kunnen starten met een eerste ontwerp van projectplanning. Eind juni 2016 zal hij een informatiesessie organiseren met alle betrokken schoolbesturen.

In het kader van het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat vindt er op geregelde tijdstippen overleg plaats rond de T2-campus (Technologie/Talent-campus) in Limburg. Alle Limburgse scholen zullen die campus kunnen gebruiken voor technologische talentontwikkeling.

De betaalkredieten voor de capaciteit van de schoolinfrastructuur dalen met 1,1 miljoen euro. Op pagina 13 van de programmatoelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 17/2-F) wordt de herallocatie naar andere begrotingsartikelen in detail beschreven. Het gaat alleen om een betaalkrediet op het niveau van de technische begrotingsbesprekingen. Dat moet zo goed mogelijk ingeschat worden. De administratie schat dat 3,8 miljoen euro aan betaalkredieten voldoende zal zijn. Het is natuurlijk mogelijk dat er uiteindelijk toch iets meer nodig is, afhankelijk van het vorderen van de werkzaamheden.

Het Gemeenschapsonderwijs (GO!) zal bepaalde gronden en gebouwen die niet meer bruikbaar zijn, verkopen. Het gaat onder andere om leegstaande verouderde gebouwen, oninteressante gronden en infrastructuur die niet aan alle pedagogische eisen voldoet. De centrale raad van het GO! keurt de verkopen goed, op voorstel van de scholengroepen en rekening houdend met de actuele en toekomstige onderwijsnoden. Het is niet mogelijk om nu al een definitieve lijst van de opbrengsten te geven. Het gaat altijd om een raming of een inschatting.

Er waren vragen rond de financiering van het hoger onderwijs. Ze zal zien wat ze daarvoor kan doen bij de begrotingsopmaak 2017. Ze heeft alle begrip voor de situatie van de instellingen voor hoger onderwijs en verwijst naar haar eerdere opmerkingen daarover. Ze suggereert in dat verband ook dat mevrouw Brusseel de minister van Begroting zou aanspreken. Verder volstaat het niet dat men elkaar vindt in het vragen van extra geld en middelen. Men moet ook ernstig werk maken van de rationalisering van het aanbod en de andere werven die samen met hogescholen en universiteiten opgezet zijn. Zij wil met beide samen voortgang boeken in de vier grote dossiers. Ze wil gerust de discussie openen over het bestaande financieringssysteem, dat de grond is van veel kritiek, maar stelt telkens vast dat men dan meteen ruzie met elkaar begint te maken. Het is dus een uiterst gevoelige materie. Zij voegt daar nog aan toe dat ze er alles aan doet om de klinks bij de volgende begrotingsopmaak toegekend te krijgen.

Voor de studentenvoorzieningen (stuvo) is er 2,5 miljoen euro ingeschreven op een onderliggende basisallocatie. Dat geld is afkomstig van een herschikking. Er was nog een provisie van 2,5 miljoen euro ingeschreven die niet gebruikt kon worden en die nu geactiveerd wordt. In 2016 wordt er ook al 200.000 euro uitgetrokken voor Columbus.

De NT2-middelen moeten maximaal ingezet worden voor die mensen die het meest nood hebben aan ondersteuning en zorg. De goedkeuring van de

conceptnota Volwassenenonderwijs (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 742/1) door de Vlaamse Regering was een belangrijke stap voor het wegwerken van de knelpunten rond de financiering van het volwassenenonderwijs. De middelen voor NT2 worden in de onderwijsbegroting afgelijnd op macroniveau, voor de invulling van het behoefteplan. De centra voor volwassenenonderwijs (CVO) krijgen, naast hun reguliere omkadering, ook een gekleurd budget voor de inrichting van lessen in het kader van de verhoogde taalvereisten en voor de asielcrisis. De besteding van die middelen wordt goed gemonitord en tweemaandelijks besproken met de stakeholders en met het agentschap Inburgering. Daaruit blijkt dat de centra die middelen zeker nodig hebben en dat ze die uitstekend inzetten voor datgene waarvoor ze bedoeld zijn. De minister beklemtoont daarbij nog dat NT2 veel meer is dan het leren van Nederlands. Er wordt gelijktijdig gewerkt aan een brede geletterdheid en aan zelfredzaamheidsvaardigheden.

Voor OKAN verwijst ze naar haar antwoord op een actuele vraag van Kathleen Krekels op de plenaire vergadering van 20 april 2016. In september verwacht ze de oplevering van een twee jaar durend onderzoek naar OKAN. Met die aanbevelingen wil ze aan de slag gaan. Vorige vrijdag heeft de Vlaamse Regering wel een nieuwe nota goedgekeurd rond de vervolgcaches. Ze zal die nota aan de commissieleden laten bezorgen. Tot nog toe kregen de scholen met OKAN-onderwijs sowieso een vervolgcach voor de komende jaren. De scholen waar geen OKAN-leerlingen meer school liepen, bleven die vervolgcach echter krijgen. Het gaat vooral over scholen die voorheen een asielcentrum in hun buurt hadden. De scholen die de OKAN-leerlingen kregen, hadden echter geen vervolgcach. Het ging ook altijd om één enkele vervolgcach, of die scholen nu honderd OKAN-leerlingen hadden of tien. Nu is er beslist dat de scholen daarvoor een aantal lessen krijgen, naargelang het aantal leerlingen. Zo zullen alle scholen met OKAN-leerlingen in de vervolgcycli middelen krijgen.

De resultaten van de pilootprojecten dko zullen worden geëvalueerd in het licht van de nieuwe conceptnota Deeltijds Kunstonderwijs (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 505/1). Daarbij zal rekening worden gehouden met alle positieve dynamieken. Op dit ogenblik zijn nieuwe pilootprojecten niet aan de orde. In het verdere beleidsproces behoort dat wel tot de mogelijkheden.

Met betrekking tot de asielproblematiek heeft de minister reeds een budgettaire overzichtstabel bezorgd ten behoeve van het verslag (cf. hoger – bijlage 1). Daarin kan men alle initiatieven terugvinden, alsook een indicatie van de middelen die beschouwd worden als externe kostendrijvers, die dus in de openendregeling zitten.

In afspraak met de federale staatssecretaris voor Asiel en Migratie komt de Vlaamse overheid tussen in de vervoersprojecten waarbij de afstand tussen de school en het asielcentrum groter is dan vier kilometer. In totaal is er hiervoor 306.000 euro beschikbaar. De inrichter van het vervoer richt een subsidieaanvraag tot het Departement Onderwijs. Op dit ogenblik hebben vijf gemeenten een aanvraag ingediend, namelijk Sint-Niklaas (Westakkers), Vilvoorde, Lommel, Houthalen-Helchteren en Koksijde. In totaal zijn er aanvragen ingediend voor een bedrag van 106.389 euro.

De toelage voor de OKAN-kleuters, die voorzien werd in het kader van het Spoeddecreet van 28 oktober 2015, heeft momenteel alleen betrekking op het schooljaar 2015-16. De Vlaamse Regering zal onderzoeken op welke manier er al of niet voor een verlenging van de maatregel kan worden gezorgd. Het parlement kan natuurlijk ook zelf een initiatief nemen.

Sinds september 2015 werkt Klasse met een nieuw advertentiebeleid. Het blijft mogelijk om te adverteren via Klasse Magazine en de website Klasse.be. Op de

website klasse.be heeft de adverteerder de keuze tussen drie types van banner. Ook via de nieuwsbrieven kan men een advertentieboodschap verspreiden. Klasse hanteert wel een deontologische code en voert een selectief advertentiebeleid, op basis van een aantal integriteitsregels. De nieuwe advertentiemogelijkheden slaan aan. Voor het luik digitale advertenties worden er voor 2016 hogere inkomsten verwacht dan voor 2015. De inkomsten worden nu op ongeveer 30.000 euro geraamd. Het is echter nog te vroeg om in te schatten in welke mate deze digitale kanalen een belangrijke nieuwe bron van advertentieinkomsten kunnen zijn voor Klasse.

Aangezien het nieuwe Europese programma zal worden uitgevoerd op het departement, via het departementale begrotingsfonds, is de vzw EPON niet langer noodzakelijk. De vereffening kadert in een budgettair-technische operatie die leidt tot een meer transparante begroting. De middelen van vzw EPON verdwijnen dus niet.

Ten behoeve van het verslag bezorgt de minister een overzicht van de evolutie in de personeelsomvang bij het personeel van het ministerie van Onderwijs, het managementcomité en de stafleden (bijlage 2).

Inzake het Europees Sociaal Fonds (ESF) is er op budgettair vlak een bijsturing gebeurd om de trajecten mogelijk te maken. De ESF-middelen die oorspronkelijk aan de voortrajecten werden toegekend, zijn weggevallen en vervangen door Vlaamse middelen. Zowel de brugtrajecten, de voortrajecten als de persoonlijke ontwikkelingstrajecten kunnen dus, ondanks de gedaalde ESF-middelen, gerealiseerd worden. Tijdelijk gebeurt dat nog via EPON. Na de vereffening van EPON zal dat gebeuren op het departementaal begrotingsfonds.

De rationalisatie van de managementondersteunende diensten (MOD) is volop aan de gang. Op 1 januari 2016 is de personeelsadministratie van de MOD Onderwijs en Vorming overgedragen aan het centraal dienstencentrum personeelsadministratie. Op 1 februari 2016 is het team boekhouding van de MOD Onderwijs en Vorming deels overgedragen aan het centraal boekhoudkantoor en deels ingedaald binnen de diverse entiteiten van het ministerie Onderwijs en Vorming. Op 1 april 2016 is de gebouwgebonden dienstverlening van Onderwijs en Vorming overgedragen aan Het Facilitair Bedrijf. Er lopen momenteel nog transitietrajecten voor de overdracht van de overige facilitaire dienstverlening naar Het Facilitair Bedrijf tegen 1 juli 2016. De indaling van de overige MOD-taken en de toewijzing van de resterende MOD-medewerkers binnen de entiteiten van Onderwijs en Vorming moeten nog gebeuren.

De omvang van het pilootproject leerlingenvervoer bedraagt 6.620.693 euro. Dat is de som van het individueel vervoer, namelijk 100.158 euro, de busbegeleiding, namelijk 1.876.259 euro en de organisatie van het vervoer, namelijk 4.644.275 euro. De twee eerste bedragen zijn van het Departement Onderwijs, het laatste van De Lijn. De middelen worden verdeeld over de twee pilootgebieden, namelijk Roeselare en Leuven. Roeselare krijgt 3.971.729 euro en Leuven 2.648.963 euro. De uitvoering van de conceptnota Leerlingenvervoer verloopt bijna budgetneutraal. Binnen de beide pilootgebieden is het pilootbudget gelijk aan de vervoerskost van het schooljaar 2014-15. Het is de bedoeling om binnen de beschikbare middelen flexibeler te gaan werken. Voor de verdere uitrol van dit project verwijst ze naar de nog lopende discussie over de conceptnota in deze commissie (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 621/1).

De herschikking van de vorming voor busbegeleiders is doorgevoerd omdat het budget voor de vorming van de busbegeleiders inhoudelijk beter aansluit op het begrotingsartikel rond professionalisering dan op het begrotingsartikel rond leerlingenvervoer. Het gaat dus om een interne verschuiving van middelen die

niets te maken heeft met het M-decreet. Een vermindering van het aantal kinderen in het buitengewoon onderwijs leidt niet automatisch tot een vermindering van het aantal bussen. Er moeten al veel minder kinderen zijn in een bepaalde regio vooraleer er een bus minder nodig is. De minderkost is dus niet significant. De kinderen worden allemaal individueel opgehaald. De huidige verschuivingen kunnen hooguit zorgen voor wat tijdswinst.

Vanuit de CANON Cultuurcel is er een subsidie van 120.000 euro voor VIAA en iMinds. Dit bedrag is bestemd voor de periode van 1 december 2015 tot 31 december 2016, en dat op de middelen van het begrotingsjaar 2015. De subsidie wordt uitgekeerd in het kader van een aantal acties. iMinds en VIAA zorgen voor de inhoudelijke verankering van ingebeeld.be binnen Testbeeld en maken de koppeling aan cultuurkuur.be mogelijk. iMinds en VIAA onderzoeken, samen met de CANON Cultuurcel, hoe het zelf maken van lesvideo's binnen Testbeeld kan worden gestimuleerd binnen de lerarenopleiding. Ze versterken ook het draagvlak voor Cultuur in de Spiegel en Cultuurkuur bij de doelgroepen en genereren wat meer inhoud. De CANON Cultuurcel, KANTL, iMinds en VIAA maken, ter promotie van de canon van de Vlaamse literatuur, collecties met audiovisueel materiaal aan die de leerkrachten actief kunnen gebruiken in de klas.

De herschikking van middelen voor internationalisering heeft geen enkele beleidsmatige impact. De behoefte aan betaalkredieten wordt zo goed mogelijk opnieuw ingeschat. Dat is net een kerndoel van de begrotingsaanpassing.

De punctuele vragen over de gelijke onderwijskansen komen volgens de minister eigenlijk neer op een vraag om in de toelichting neer te dalen tot het niveau van de basisallocaties die onder het begrotingsartikel ressorteren. Het Rekendecreet bepaalt echter dat het parlement de begroting goedkeurt op het programma-niveau, zelfs niet op het niveau van de begrotingsartikelen. Desalniettemin wil ze de vraagsteller wel ter wille zijn.

Op de vraag over de indexering van de middelen voor synchroon internetonderwijs (SIO) antwoordt ze dat het subsidiebesluit voor 2016 is vastgelegd op basis van de begroting van de vzw Bednet voor het kalenderjaar 2016. 2016 is het eerste jaar waarin het krediet van SIO op kruissnelheid komt. Het is nog niet duidelijk of dat budget opgebruikt zal worden. Daarom wordt het huidige bedrag van 2.340.000 euro behouden. De vermindering met 23.000 euro op het begrotingsartikel gelijke kansen is het gevolg van een indexstijging van 2000 euro en een overheveling van 25.000 euro naar het kennisplatform Integriteit, een gezamenlijk initiatief van de beleidsdomeinen Welzijn, Sport en Onderwijs. Het gaat om een eenmalige overheveling. Voor 2017 zijn die middelen opnieuw beschikbaar op het begrotingsartikel gelijke kansen. Ze vindt het goed dat de verschillende beleidsdomeinen in onderlinge overeenstemming zorgen voor de middelen voor een gezamenlijk project. Voor çavaria is er een budget van 70.000 euro voor het schooljaar 2016-2017. De kostenbeheersing in het secundair onderwijs levert 67.000 euro op. Het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) krijgt 153.000 euro voor het begeleiden en ondersteunen van de instellingen bij de implementatie van het VN-verdrag van 13 december 2006 over de rechten van personen met een handicap. De vzw Dieslektikus krijgt 224.000 euro voor de werking van ADIBib. Er is 28.000 euro voor de vzw De Carrousel die de rijdende kleuterschool organiseert. Dan is er ook nog een subsidie van 57.000 euro voor fase 2 van de Vlaamse normering van de ABAS3 (Adaptive Behavior Assessment System).

De subsidie van de Koning Boudewijnstichting in het kader van burgerschapseducatie bedraagt 103.000 euro. Met betrekking tot de budgetlijn specifieke projecten in het kader van de lerarenopleiding, goed voor een totaalbedrag van

2,1 miljoen euro, stelt de minister ten behoeve van het verslag een overzicht ter beschikking van de opsplitsing van de bedragen over de diverse projecten (bijlage 3).

De minister benadrukt dat het zeker niet de bedoeling is dat de middelen voor de startbanen zouden verdampen bij de inkanteling in de grote onderwijsbegroting. Onderwijs is vragende partij voor het behoud van de startbaanprojecten. De inkomsten startbanen 2015-16 zijn het gevolg van een technische operatie. Door de zesde staatshervorming werden de middelen voor het startbanenproject Scholen voor Jongeren, Jongeren voor Scholen (JoJo) en voor het startbanenproject Verkeersveiligheid (VeVe) in 2015 eenmalig niet geïnd in de onderwijsbegroting. In 2016 worden deze middelen geïnd voor 2015 en 2016. In 2017 zal er dus een daling zijn.

De vergrijzingscoëfficiënt die gebruikt wordt bij de begrotingscontrole 2016 is gebaseerd op de effectieve vergrijzingscoëfficiënt van 2015. In 2017 zal men zich baseren op de effectieve vergrijzing in 2016. Deze raming sluit dus beter aan bij de werkelijkheid dan de iets hogere initiële raming bij de begrotingsopmaak 2016. De impact van de verhoogde pensioenleeftijd, zoals federaal vastgelegd, is momenteel nog beperkt. Dat zal vooral in 2019 tot uiting komen. De vergrijzingscoëfficiënt is het resultaat van de twee evoluties, enerzijds de uitstroom van de oudere, duurdere, personeelsleden en hun vervanging door jongere, goedkopere leerkrachten, anderzijds de baremieke sprongen van de leerkrachten. De bijsturing van de vergrijzing bedraagt nu 0,079 procent ten opzichte van 0,169 procent bij de initiële begrotingsopmaak.

Inzake de technische verwerking van de loonkredieten, ingevolge de waarborgregeling van het M-decreet laat de minister opmerken dat de lonen van het gewoon en buitengewoon onderwijs op één enkel begrotingsartikel staan. Alleen in het financieel systeem OraFin is er een aanrekening per basisallocatie, met het gewoon en het buitengewoon onderwijs apart. In de praktijk krijgen de scholen omkadering op basis van de leerlingen op 1 februari 2016. Een daling van het aantal leerlingen op die teldatum zorgt voor een daling van hun omkadering voor het schooljaar 2016-2017. Door de waarborgregeling wordt die daling voor een stuk beperkt. Conform de vastgelegde berekeningswijze worden lestijden en uren terug geïnjecteerd in het onderwijs. Bij de opmaak van de technische fiches bij deze budgetcontrole waren de resultaten van de telling van 1 februari 2016 nog onvoldoende gekend. Daarom werd dit nog niet doorgerekend in de begroting. De nodige middelen voor de waarborgregeling zijn wel al voorzien in de begroting. Dat is wat men moet verstaan onder de term indirect. Wat decretaal geregeld is, wordt ook voorzien in de begroting en wordt effectief uitgevoerd.

De daling met 161.000 euro van de middelen voor de internaten is het gevolg van twee bewegingen. Ten gevolge van de actualisering van het aantal internen is er een daling met 239.000 euro. De indexering van de lonen leidt tot een stijging met 78.000 euro. Het gaat om technische ramingen door de administratie.

Voor de doventolken heeft de minister een felicitatie genoteerd voor de extra vereffeningskredieten (VEK).

De ontvangsten voor de studiefinanciering op het begrotingsfonds worden zo goed mogelijk ingeschat. Aan de kleine geraamde meerontvangst van 12.000 euro ten opzichte van de begrotingsopmaak 2016 kan men geen inhoudelijke conclusie verbinden. De beschikbare middelen van dat fonds worden ook opnieuw ingezet voor de uitbetaling van de studietoelagen. Het spreekt voor zich dat het systeem van de provisies behouden blijft. Het lage bedrag van de terugvorderingen toont niet aan dat de mensen meer nood hebben.

Met het oog op de continuering van het beleid en op de uitrol van de conceptnota's Volwassenenonderwijs, Hoger Beroepsonderwijs (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 740/1) en Lerarenopleiding (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 741/1) werd voor het schooljaar 2016-17 de maximale groeinorm van 2,59 percent toegekend aan de centra voor basiseducatie (CBE) en van 0,8 percent aan de CVO's. Voor de organisatie van de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs worden daar bovenop nog 41.622,70 leraarsuren toegekend voor het schooljaar 2016-17. Voor de begroting 2016 betekent dat 1,5 miljoen euro.

De behoeften voor de studietoelagen werden in het kader van de open-end-financiering opnieuw ingeschat. Het budget is met 2,8 miljoen euro verhoogd en bedraagt nu 169 miljoen euro. Het totaal beschikbare krediet is de som van het basiskrediet en het krediet ingeschreven op het fonds. Het budget is geraamd in functie van de reeds gekende parameters. Iedereen die volgens de regelgeving recht heeft op een studietoelage, zal deze ook ontvangen. In vergelijking met 2014 is er in 2015 16 miljoen euro extra uitbetaald. Dit schooljaar is een recordjaar voor de uitbetaling van de studietoelagen. De middelen zijn met 10 percent gestegen en het aantal aanvragen met 4 percent. Dat heeft vooral te maken met de automatisering. Er werden ook meldpunten ingericht in de grote steden. Wie de aanvraag niet digitaal kan indienen hoeft dus niet meer naar Brussel te komen. De uitgekeerde bedragen zijn mee geëvolueerd met de gezondheidsindex. Ondanks de indexsprong werden de barema's voor het recht op studietoelagen geïndexeerd. Daardoor is de groep wellicht ook een beetje groter geworden.

Vanaf 1 januari 2015 werden de inschrijvingsgelden voor het volwassenenonderwijs verhoogd van 1,15 euro naar 1,5 euro per lestijd. De instellingen ontvangen die inschrijvingsgelden zelf. De inschrijvingsgelden voor de cursisten die (gedeeltelijk) vrijgesteld zijn van inschrijvingsgeld worden volgens een solidariteitsmechanisme herverdeeld via de DAB Fonds Inschrijvingsgelden Centra voor Volwassenenonderwijs. Dat is een regeling die al lang bestaat. Door de verhoging van de inschrijvingsgelden en door het constant blijven van het aandeel dat de centra ontvangen als werkingsmiddelen zijn er uiteraard meer ontvangsten op het fonds dan uitgaven. Daarom heeft de regering beslist om, bij de begrotingsopmaak 2017, het teveel aan ontvangsten op het fonds toe te voegen aan de loonmiddelen. Pas eind 2016 zal het saldo aan over te dragen middelen duidelijk zijn. Er is zeker geen sprake van een beleidsmatige beperking van de middelen voor het volwassenenonderwijs ten voordele van de algemene middelen.

De noodzakelijkheid van artikel 30 van het uitgavendecreet wordt eigenlijk al uiteengezet in de verantwoording van de decreetbepaling. In juli 2015 verkreeg de opleiding 'Assistent in de Psychologie' van het CVO Provincie Antwerpen de accreditatie tot bacheloropleiding. Deze opleiding zal op 1 september 2016 overgeheveld worden naar de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen. De overheveling gebeurt op basis van de personeelsleden die effectief in dienst zijn op 1 september 2016. Dit artikel is noodzakelijk omdat het een overheveling is van (loon)kredieten over programma's (respectievelijk Volwassenenonderwijs en Hoger Onderwijs) heen.

Afsluitend geeft minister Crevits nog mee dat de Vlaamse Regering in het kader van de opmerkingen van het Rekenhof op 27 mei een regeringsamendement heeft goedgekeurd (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 19/5). Voor wat Onderwijs betreft zit er in bijlage bij dit amendement ook een herwerkte versie van de begroting van het GO!. Het betreft hier een louter technische correctie aan de begroting van het GO!. De toelichting bij de ESR-begroting van het GO op pagina 46 van de programmatoelichting (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 17/2-F) is weliswaar correct, maar er werd per vergissing een verkeerde versie van de ESR-begroting aangeleverd. Bij zijn onderzoek van de begroting maakte het Rekenhof hierover een formele opmerking (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 20/1, p. 46). De juiste versie van de GO!-begroting wordt nu toegevoegd ter kennisname.

3. Slotreplieken

Tine Soens vindt dat de minister nogal snel over de basisfinanciering van het hoger onderwijs en over de stuvo's heen is gegaan. Het zou niet gaan om extra geld, maar om een restbedrag van een basisallocatie. Daarover wil ze nog wat meer informatie. Ze vindt het ook vreemd dat dat niet vermeld wordt in de toelichting over dat artikel. Nochtans vond *De Morgen* dat voldoende belangrijk om er op de voorpagina een groot artikel aan te wijden. Ze heeft nog geen antwoord gekregen op haar vraag of deze beslissing ingaat in het schooljaar 2016-17. Wat gebeurt er met het akkoord tussen de instellingen over de registratie van kansengroepen? De minister heeft eerder namelijk al gezegd dat de toekenning van die 2,5 miljoen euro stuvo-middelen afhankelijk zou zijn van het bereiken van een akkoord tussen de instellingen over de registratie van de kansengroepen. Vooralsnog is dat akkoord er echter niet. Daarom vraagt ze zich af of dat bedrag van 2,5 miljoen euro nu al zeker is.

Minister *Hilde Crevits* legt uit dat personeelsleden die sinds vroegere hervormingen en fusies van hogescholen niet langer ten laste van de instelling vallen, nu betaald worden vanuit een centraal fonds. Elk jaar wordt onderzocht welk bedrag er daarvoor nodig is. Op dat artikel was er een paar miljoen euro te veel begroot. Die middelen zullen recurrent gebruikt worden voor de stuvo's. Het is dus nieuw geld dat anders niet gebruikt kon worden.

De opmerking van het lid over de registratie van kansengroepen is terecht. De minister heeft aan de hogescholen gezegd dat ze het bedrag van 2,5 miljoen euro zullen krijgen. Na de goedkeuring van de begroting, eind juni of begin juli, staan de middelen klaar om uitbetaald te worden. Ze rekent erop dat het akkoord tegen die datum getekend is. Er is ook een voorstel van charter van de Vlaamse Interuniversitaire Raad. Als de hogescholen daarmee niet akkoord zouden gaan, is er nog ruimte voor onderhandeling.

III. Indicatieve stemming over de aanpassing van de uitgavenbegroting 2016

Ter indicatieve stemming gelegd, worden de aan de Commissie voor Onderwijs toegewezen decreetsbepalingen evenals het haar toegewezen gedeelte van de begrotingstabel van de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2016 (zie opsplitsing als bijlage bij het verslag van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, *Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 19/6) aangenomen met 11 stemmen tegen 2.

Tevens neemt de commissie kennis van alle voor het beleidsdomein Onderwijs relevante bijlagen bij de begroting. Specifiek met betrekking tot de in bijlage opgenomen begroting van het GO! neemt de commissie ook nog eenparig akte van het feit dat, naar aanleiding van een formele opmerking van het Rekenhof ter zake (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 20/1, p. 46), een gecorrigeerde versie van de ESR-begroting van het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap werd ingediend door de Vlaamse Regering. Deze gecorrigeerde versie is terug te vinden in bijlage bij de amendementen van de Vlaamse Regering (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 19/5).

Kathleen HELSEN,
voorzitter

Kathleen KREKELS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

AgODi	Agentschap voor Onderwijsdiensten
AHOVOKS	Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen
AKOV	Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming
BFT	budgettair fulltime-equivalent
btw	belasting over de toegevoegde waarde
CBE	centrum voor basiseducatie
CVO	centrum voor volwassenenonderwijs
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAC	derde arbeidscircuit
DBFM	Design Build Finance Maintain
dko	deeltijds kunstonderwijs
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
GO!	onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
KANTL	Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
M-decreet	decreet betreffende maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
MOD	Managementondersteunende Diensten
NARIC	National Academic Recognition Information Centre
NT2	Nederlands als tweede taal
OD	decreet betreffende het onderwijs (genummerd onderwijsdecreet)
OKAN	onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers
OraFin	Oracle Financials
SALK	Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat
SIHO	Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs
SIO	synchroon internetonderwijs
stuvo	studentenvoorzieningen
tbs	terbeschikkingstelling
VEK	vereffeningskrediet
VIAA	Vlaams Instituut voor Archivering
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
Vlor	Vlaamse Onderwijsraad
vte	voltijdeequivalent